

Dette dokument er side 12 af 19 i samlingen *Juni 2004*.
[Klik her hvis du vil printe hele samlingen](#)

§§§ Afholdelse af udgifter til vejbelysning på privat fællesvej

Vejsektoren.dk bringer løbende de afgørelser, udtalelser m.v. fra Vejdirektoratets Myndighedsafdeling, som afdelingen vurderer, at andre vejforvaltninger kan have nytte af at kende til. Teksterne bringes uredigeret og markeres med §§§.

Vejdirektoratets brev af 7. juni 2004 om afholdelse af udgifter til vejbelysning på privat fællesvej, j.nr. A01-D0303-73.

Ved e-mail af 3.maj 2004 har De anmodet Vejdirektoratet om en udtalelse over gadebelysningen på den private fællesvej B.

De har oplyst følgende:

"B er et vænge i Odense Kommune, der har status som privat fællesvej. Området er udstykket den 1. maj 2001. Kommunen har oplyst, at grundejerne selv skal betale for gadebelysningen. Kan det være rigtigt?"

Der står i lokalplanen (4-558), at belysningen kun må udføres som lav vej- parkbelysning, og at belysning af veje og stier og andre færdselsarealer skal udføres som parkbelysning med lyspunkthøjde på max. 3,5 meter.

Kommunen oplyser, at den kun betaler til vænger, der er udstykket før 1. januar 2002, hvilket lyder lidt mærkeligt... Den oplyser også, at kommunen kun vil betale, hvis det er en bestemt type gadelamper - Kan kommunen det?" De finder, at det er forskelsbehandling.

Vejdirektoratet har indhentet en udtalelse af 18. maj 2004 fra Odense Kommune.

Heraf fremgår bl.a., at Odense Kommune efter 1. november 2002 ikke overtager driften og vedligeholdelsen af gadebelysningen på private fællesveje. Efter at Odense Kommune i en årrække havde betalt for drift og vedligeholdelse af vejbelysningen på de fleste private fællesveje i kommunen, opstod der i forbindelse med elselskabernes kabellægning i efteråret 2001 tvivl om, hvorvidt kommunen lovligt kunne afholde udgifterne til de ny vejbelysningsanlæg samt fortsat drive og vedligeholde dem.

Vejdirektoratet udtalte i et brev af 28. november 2001, at privatvejslovens [\[1\]](#) § 45 giver kommunen hjemmel til at opkræve disse udgifter hos grundejerne, men at bestemmelserne i privatvejsloven ikke giver svar på, om kommunen kan afholde disse udgifter. En besvarelse af dette spørgsmål måtte efter Vejdirektoratets opfattelse bero på en fortolkning af reglerne om kommunalfuldmagten, og henhørte således under Tilsynsrådet for Fyns Amt.

Ved brev af 31. maj 2002 oplyste Tilsynsrådet, at en undladelse af at afkræve grundejerne betaling for belysningsarbejder måtte karakteriseres som ulovhjemlet.

Derfor har Odense Kommune, som vejmyndighed, besluttet pr. 1. november 2002 at standse overtagelsen af vejbelysningen på de private fællesveje i forbindelse med nye byggemodninger.

Vejdirektoratet skal herefter udtale følgende:

Vejdirektoratet kan i forbindelse med generelle forespørgsler alene udtale sig om forståelsen af vejlovgivningen, herunder privatvejsloven.

Vejdirektoratet kan således ikke udtale sig om anden lovgivning, herunder planloven eller om kommunalretlige spørgsmål, herunder om rækkevidden af kommunalfuldmagten. Sidstnævnte spørgsmål henhører under tilsynene med kommunerne og amtskommunerne og i sidste instans under Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Vejdirektoratet kan oplyse, at i henhold til privatvejslovens § 45 kan vejmyndigheden, det vil sige kommunen, bestemme, at private fællesveje og arealer, herunder gårdarealer, der benyttes som offentligt tilgængelige færdselsveje, skal holdes belyst af ejerne af de tilgrænsende ejendomme eller af vedkommende arealer. Vejmyndigheden kan endvidere bestemme, at belysningen skal udføres ved vejmyndighedens foranstaltning, men for grundejernes regning.

Det er Vejdirektoratets opfattelse, at denne bestemmelse også giver hjemmel til at stille nærmere krav om, hvordan vejbelysningen skal udføres, herunder hvilke lamper, der skal anvendes og om lyspunkthøjden.

Vejdirektoratet er bekendt med, at Tilsynsrådet for Fyns Amt som ovenfor nævnt i sin udtalelse af 31. maj 2002 om, hvorvidt det er lovligt for en kommune at afholde udgifterne til vejbelysning på private fællesveje, har udtalt, "at tilsynsrådet finder, at undladelse af at afkræve nogle grundejere betaling for belysningsarbejder må karakteriseres som ulovhjemlet."

Denne udtalelse har af Kommunernes Landsforening været forelagt for Indenrigs- og Sundhedsministeriet, der i en udtalelse af 16. december 2003 har oplyst, "at kommuner kan varetage trafikmæssige, herunder trafikikkerhedsmæssige formål. En kommune kan ikke anvende sine økonomiske midler til - ved privatretlige dispositioner eller på anden måde - udelukkende at opnå formål, der er omfattet af reguleringslovgivningen. En kommune kan således ikke anvende kommunalfuldmagtsreglerne som et alternativ til reguleringslovgivningen.

Efter ministeriets opfattelse indebærer dette, at en kommune ikke vil kunne afholde udgifter til belysning af private fællesveje udelukkende med det formål at varetage trafikmæssige formål, idet sådanne formål kan varetages med hjemmel i privatvejsloven."

Af udtalelsen fremgår endvidere, "at det efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse må antages, at en kommune lovligt vil kunne betale for udgifterne til driften af belysningen på private fællesveje, såfremt kommunen herved varetager en saglig kommunal interesse. En sådan kommunal interesse må eksempelvis antages at foreligge, hvis kommunen af arkitektoniske årsager ønsker en særlig udformning eller opsætning af de pågældende belysningsarmaturer. En kommune må endvidere antages at kunne betale for driften af belysningen på private fællesveje, hvis belysningen etableres af hensyn til trafikanternes almindelige tryghedsfølelse samt af kriminalpræventive årsager. Endvidere vil kommunen i et vist omfang kunne henvise til sin forpligtelse til en forsvarlig økonomisk forvaltning. Endelig vil kommunen - i tilknytning til ovennævnte formål - kunne inddrage trafikmæssige, herunder trafikikkerhedsmæssige formål i vurderingen af, om der foreligger en saglig kommunal interesse."

Vejdirektoratet forstår dette således, at kommunerne ikke kan afholde udgifter til vejbelysning, der udelukkende er krævet anlagt af færdselsmæssige grunde, men kan afholde disse udgifter (helt eller delvist), hvis kravet om vejbelysning (også) er stillet for at varetage andre saglige hensyn, som det tilkommer kommunerne at varetage.

Spørgsmålet, om Odense Kommune i det konkrete tilfælde har tilsidesat almindelige kommunalretlige regler ved ikke at overtage udgifterne til vejbelysningen på B-vej, herunder om der foreligger tilfælde af usaglig forskelsbehandling henhører under Statsamtmanden for Sønderjyllands Amt, der efter 1. januar 2004 fører tilsyn med bl.a. kommunerne i Fyns Amt.

Vejdirektoratet har sendt kopi af dette brev samt af Indenrigs- og Sundhedsministeriets ovennævnte udtalelse til Odense Kommune.

[1] Lov om private fællesveje, jf. lovbekendtgørelse nr. 670 af 19. august 1999

Niels Juels Gade 13
Postboks 9018
1022 København K

Udskriften er fra <http://www.vejsektoren.dk> 2008-05-22 12:16:34 PM
Ophavsretten tilhører Vejdirektoratet
Dokumentets URL: [http://www.vejsektoren.dk/wimpprint.asp?
page=document&objno=106887&docolId=121618](http://www.vejsektoren.dk/wimpprint.asp?page=document&objno=106887&docolId=121618)

© Vejdirektoratet 2008 - vejsektoren@vd.dk
Vejdirektoratet er en del af Transportministeriet

Vejdirektoratet i samarbejde
med kommuner

